

per horae spatium reddi, et, conspirante etiam aliorum medicorum experientia, neruos excitari torpidos, BOSWEL (apud CRANTZ mater. medic. et chirurg. Viennae aufr. 8. I. 1762. p. 146.), turbulentos atque agitatotos pacari, alii obseruarunt; putredini aduersari, PRINGLE (philos. Transact. l. c.); ita vel pulueris forma granorum trium quatuorue pondere saccharo permistum, vel essentia cum vini spiritu (FR. HOFFMANN observ. physico-chemic. selectior. I. p. 60.) ex ea parata, ad guttas decem vel viginti propinata in paralyfi, insultibus apoplexiae atque epilepsiae (FR. HOFFMANN medic. ration. system. IV. 3. p. 21.), palpitatione cordis (FR. HOFFMANN l. m. c. p. 294.), in singultu, vomituque nimis violento (ZACVTVS LVSTANVS opera. Lugdb. 1649. fol.), tussi, imprimis rheumatica (FR. HOFFMANN l. m. c. p. 386. CRATO DE KRAFTHEIM consilior. et epistolar. medicinal. Francof. 1591. 8. l. 37. p. 1039.), qui tamen posterior decocto passularum addi praecipit, atque eandem (*Ordnung oder Präseruation, wie man sich zur Zeit der Pest verwahren, wie die rechte Pest erkennt und curiert werden soll.* Breslau. 1555. 4.) pesti immixti confidenter opponit, opem tulit.

2. *Succinum, Succinum flauum, Succinum electricum* (LINN. *Syst. nat.* III. p. 282.), *Electrum, Carabe*, licet prima eius ex succo vegetabili origo hodiernum negari vix amplius possit, diuturna tamen in sinu telluris mora et continuo cum variis succis mineralibus contactu adeo immutatum est, vt haud parum ab indole refinae abludat; difficilime enim soluitur vini spiritu,

K 3

diffici-

difficilius liquatur igne atque in flammam exardescit, quam resina, cum qua ceterum facili cum oleis praesertim vnguinosis connubio, tenacitatis gradu, indole aquae vim dissoluentem eludente, oleosi acidique principii igne extricandi abundantia concordat.

Est autem ut plurimum flavi (*Carabe citrinum*) coloris, nunc magis in fuscum, nunc magis in rubrum, nunc magis in album (*Succinum album*) vergentis (neque certe interest, cuius coloris succinum pro usu medico eligas), rarius pellucidum, quam diaphanum, semipellucidum, subopacum vel opacum, interdum nubeculosum, sola iam frictione et maximopere electricum redditur, et gratissimum odorem spirat, prunis inspersum fumum eiusdem odoris, verum longe fortioris eructat, et vasis clausis igne tortum praeter magnam olei colore et tenacitate diversi spiritum vini renuentis graueolentis copiam (*Oleum succini*), salem exhibet siccum albidum crystallorum forma indutum (*Sal succini*), acidum sui generis. Quamuis in multis Asiae et nostrae potissimum Europae oris occurrat, copiosius tamen reperitur in Sicilia atque ad maris Baltici, copiosissimum a multis retro seculis ad Borussiae littora.

Succinum ipsum, quamuis olim feminis hysteris et obstructione fluxus menstrui laborantibus summopere commendatum, quum neque vlllo corporis nostri humore solvatur, neque in vlllam excretionem manifeste agat, vix aliquid perpetrat; neque multum equidem exspecto ab eius tinctura, siue coquatur cum lixiuio caustico (FR. HOFFMANN observ. physico-

physico-chemic. l. 2. p. 202. 203.), siue digeratur cum spiritu vitrioli dulci (*Essentia succini* G. pharmacop. Wirtemberg. Stuttg. 1754. II. p. 83.), siue aut cum meraco vini spiritu purissimo (*Essentia succini ordinaria*, Pharmac. Wirtemb. II. p. 84.), aut intercedente sale tartari et praegrediente digestioni distillatione (FR. HOFFMANN l.m. c. 1. p. 60.), paretur quamuis inficias ire nolim, succini aliquid, et vires humoris dissoluentis illi inesse.

At ignis vi in varia corpora diuulsum, quae, dum implicata alia aliis erant, exercere vires suas non poterant, inter efficacia remedia locum meretur: Ita fumus, ex succino prunis insperfo assurgens, princeps materia suffumigiorum, quibus et nares nostras titillamus, et grauem corruptae conclauium *atmospherae* odorem (nequaquam malignam indolem) corrigimus: Idem fumus, pannis laneis exceptus, quibus partes aegrotantes leniter fricantur, discutiendo, in doloribus rheumaticis egregie prodest. Potentius adhuc agunt destillatione sicca ex succino impetrata sal atque oleum; illud repetita sublimatione ab adhaerentis olei parte potiori, hoc iterata distillatione a crassiori picea parte depuratum, vtrumque irritans, interno vsu maximopere excalefaciens, sudorem atque vrinam pellens.

PRAEPARATA.

Succinum praeparatum est Succinum terendo in tenerrimum pollen comminutum.

Sal succini, v. supra.

K 4

Spiritus

Spiritus vel *Liquor cornu cerui succinatus*,
v. supra.

Oleum succini externo potissimum usu venit, tum hysteriarum ac parturientium animi deliquium patientium naribus admotum, quarum nervos potenter refuscitat, tum membris paralyticis, et discutiendi scopo tumoribus frigidis illitum: Sunt qui internum guttarum quinque ad quindecim usum in tetano commendant; efficax in hoc morbo debellando deprehendit RUSH (memoir. of the medic. societ. of London. Lond. 8. Vol. I. 1787.), siue homines infestet siue equos.

Tinctura succini, v. supra. Vires suas liquori potius debere videtur, quo succinum solutum est.

3. *Asphaltum* (LINN. *Syst. nat.* III. p. 279.), *Bitumen iudaicum*, opacum, nigrum, excalescens aut prunis iniectum ingratum odorem spargit, cum spiritu nitri fumante affuso efferuescit, spiritum vini paulisper tingit (THOREY *chemisches Journal.* 6. p. 56.), nec nisi pice aliisque resinis vegetabilibus adulteratum soluitur, Aegyptiis ad condienda cadauera usitatum, in montibus secundariis venularum, nidulorum, guttarum specie, ad Wolgae littora magnis interdum frustis obuium.

Pulueris forma ad grana quindecim exhibitum, siue solum, siue cum saccharo lactis permixtum in fanandis pulmonum vlceribus multum praestitisse, expertum se esse testatur MELLIN (l. c. p. 155.) sed frequentius adhibetur.

PRAE-